

۰۴ اپریل، ۲۰۲۴

ملالی موسی نظام

چراغی که در خانه رواست، در مسجد حرام است

تغییرات سیاسی ای که بعد از سقوط سلطنت در افغانستان به وقوع پیوسته است، دردا که با خونریزی ها، آوارگی ها و آنچه مظالمی که در حق یک ملت نهایت مظلوم رونما گردیده است، هنوز که هنوز است در حق مردم بی دفاع کشور ما جریان دارد. در پهلوی هزاران درد بیدرمان، فقر مدھش و ناتوانی اقتصادی اکثریت مردم سرزمین جنگ دیده، تا الآن دست از سر طفل، بیوه و یتیم افغان بر نمیدارد.

بعد از شکست دوره اول طالبان و سرازیر شدن ملیارد ها دالر ممالک خارجی، ظاهراً برای آبادانی و اعمار مجدد و بنای یک تهاداب مستحکم اقتصادی که تولید کار و رفاه اکثریت در آن مضمّر باشد، بیست سال وقت صرف گردید و نتیجه نهایی آن البته همانا تحت الاستخدام وسیع و اسفبار در شقوق صنایع، زراعت و وابستگی زیاد به واردات از ممالک خارج بود. البته که به استثنای اعمار تعمیرات مجلل در شهر ها و زرق و برق ظاهری، با موجودیت آنهمه دریاها پر آب در هر گوشه وطن، متأسفانه در قسمت بند و انهار برای انکشاف زراعت که شغل اکثریت نفوس را تشکیل میدهد و تولید برق از منابع طبیعی، عمداً کوششی به عمل نیامد.

ممالک کمک دهنده هم با فساد اداری و چور و چپاول دایمی یک اقلیت غاصب، هیچ ممانعتی بوجود نیاوردند، بلکه خود با دزد شریک گردیدند؛ چنانچه که بعد از شکست قوای خارجی و ترک افغانستان، مشاهده میگردد که اکثریت بلیون ها دالر وارداتی در کشور ما یا در جریان دو دهه واپس از افغانستان خارج گردیده است و یا با فساد وسیع اداری قدرتمندان هریک به نوبه خود به تفاوت طبقاتی دامن زده و به منزله قصر شاهی و کلبه درویش کاخ های سر به فلک کشیده در کشور آباد نمودند و ملیون های دیگری از آن سرمایه سرشار را که علنی و بدون شک به ملت فقیر و بیوه و یتیم کشور متعلق بود، برای روز مبادا در خارج از کشور دخیره نموده یا بکار انداختند!

نوعی از فساد اداری اقتصادی ای که رسوایی عظیمی را بار آورد، در مرکز تجمع سر مایه یعنی بانک های جدیدی که اینطرف و آنطرف شروع بکار نمودند، مروج گردید که ملیون ها پول مردم بیچاره افغانستان را در خود ذخیره مینمود. هموطنان ما رسوایی بزرگ و خورد و برد علنی «کابل بانک» را یقیناً بخاطر دارند و داستان خنده آور و فریبکارانه رئیس بانک را در یک محبس مجلل که گویا صرف شب ها آنجا میرفت!!

بهر حال، چند روز قبل خبری در مطبوعات انترنتی انتشار یافت که گویا ملیاردر افغان که «میرویس عزیز» یکی از بانکداران افغان و رئیس «عزیزی بانک» باشد در دویی با موجودیت سرمایه گزاری های متعدد، مخصوصاً در قسمت ساخت و ساز تعمیرات مجلل، قدم بزرگی در راه اهدای پول هنگفتی به منظور (کمک خیریه «! برای زنان بی بضاعت) برداشته است که از جانب حاکم دویی « شیخ محمد بن راشد آل مکتوم» مورد قدردانی قرار گرفته و مدالی از نامبرده دریافت نموده است. قسمتی که به ملیاردر افغان مربوط میگردد چنین خبر میدهد:

(حاکم دبی مدال دولتی بشردوستانه را به یک ملیاردر افغان و سه بازرگان دیگر اهدا کرد. ... در راپوریکه که دفتر رسانه ای دولت دبی روز جمعه، دهم حمل، در شبکه اجتماعی اکس منتشر کرد، آمده این مدال به دلیل سهم گیری این بازرگانان در امور بشردوستانه و کمپین های خیریه اهدا می شود تا از سخاوت آن ها سپاسگزاری شود.

میرویس عزیز، میلیارد در افغان که مالک عزیز می بانک نیز است، در صفحه رسمی خود در شبکه اجتماعی اکس از حاکم دبی سپاسگزاری کرده و گفته برای همکاری در امور بشردوستانه در دبی دوباره تعهد می سپارد).

دردی که ازین جریان عاید میگردد اینست که این چنین اشخاصی که واضحاً در جریان دولت های کرزی و غنی با موجوبیت یک دیموکراسی وارداتی ناکام، صاحب سرمایه های هنگفتی گردیدند و ادامه فعالیت شان طوریکه به مشاهده میرسد با انتقال سرمایه، در خارج از کشور هم ادامه مییابد، مگر نمیشود که اندکی هم به حال آن ملت فقیر، آن طفل یتیم و آن بیوه محتاج توجهی مبذول دارند؟ اگر در کشور ما گروه طالب حکمروایی می نماید، نمیشود که محتاجان و فقراء را به جرم آن به فراموشی سپرد، ولی در یک مملکتی که پول از پارو بالا میرود، کمک خیریه نمود! جایی مطالعه نمودم که این حاتم بخشی که نزدیک به مبلغی است که «دونالد ترمپ» به مشکل برای محکمه ای که سردچار است، فراهم نموده است. یعنی در حدود ۱۵۰ میلیون دالر که میتواند بند آبی را برای انکشاف زراعت و تولید برق روبراه نماید، یا یتیم خانه ای را سربراه نماید. پناه بر خدا!!

آنانی که سرزمین جنگ زده ای بنام افغانستان و ملت محنت کشیده یی به نام افغان را فراموش نموده و حاتم بخشی را به غیر روا میدارند، گویا منکر این مثل معروف اند که: "چراغی که در خانه رواست، در مسجد حرام است!"

جالب و عجیب است که آقای «میرویس عزیز» ادعا دارد که این پول به زنان محتاج «؟!» منجمله زنان افغانستان هم کمک «؟!» مینماید. یا الله! این کمک که از طریق مصرف پول ذریعه حکومت دویی و صوابدید آن صورت خواهد گرفت، چگونه و به چه اصولی به حال زار زن و دختر بینوای افغان مفید واقع میگردد؟! باور نکنیم.

همانطوریکه در بالا تذکار یافت، اوضاع اقتصادی اکثریت مردم کشور در ۲۰ سال دیموکراسی وارداتی و تسلط قوای امریکا و ناتو بر افغانستان، با دولت طالبان چندان فرقی ندارد، ولی همینکه عده یی از زنان به پیشه و کاری دسترسی داشتند و از کمک های بین المللی هم از گاو غدودی نصیب ملت میگردید، باز هم وضع تا حدی فرق داشت. ولی حال که زنان خانه نشین اند و ملت محتاجتر، چگونه این میلیارد در افغان با خیال راحت و با حاتم بخشی و البته برای کسب شهرت و امتیازاتی از جانب آن شیخ نشین ثروتمند، میتواند چنین در گوش فیل استراحت نماید؟!!

باری خوب است به سطوری نظر اندازیم به ارتباط مثل رایج "چراغی که در منزل رواست، در مسجد حرام است" در طرز استعمال آن تحریر گردیده است:

(در انفاق کردن، اطرافیان و نزدیکان بر دیگر افراد ارجحیت و الویت دارند. این مثل دربارهٔ کسانی به کار می‌رود که خویشاوند نیازمند را رها کرده و به بیگانه خدمت می‌کنند؛ خانواده خود را در سختی و تنگی نگه داشته و خرج دوستان خود را متقبل شده‌اند؛ همسایه نیازمند خود را نادیده گرفته و برای تظاهر، به افراد ناشناس انفاق می‌کند).

پایان